

sygn. akt VII U 1287/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

28 grudnia 2023 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Małgorzata Kosicka

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu 14 grudnia 2023 r. na rozprawie w W.

odwołania M. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddziału w W.

z 29 czerwca 2023 r., znak (...)

o ustalenie podlegania dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, że M. B. prowadzący pozarolniczą działalność podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od 20 stycznia 2017 r.

Sygn. akt VII U 1287/23

UZASADNIENIE

M. B. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. decyzji nr (...) z 29 czerwca 2023 r. i wniósł o jej zmianę poprzez stwierdzenie, że podlega nadal od 20 stycznia 2017 r. dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Odwołujący zarzucił decyzji organu rentowego:

1) naruszenie przepisów postępowania poprzez:

a) błędne i niewystarczające ustalenie stanu faktycznego - poprzez całkowicie dowolne pominięcie przez ZUS dokumentów składanych przez odwołującego począwszy od 20 stycznia 2017 r. do dnia wydania zaskarżonej decyzji, co skutkowało błędnym ustaleniem, że M. B., nie podlegał dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, co skutkowało wydaniem przez ZUS zaskarżonej decyzji,

b) błędne ustalenie przez ZUS, że odwołujący nie jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę na Uniwersytecie (...) od 1 października 2019 r. (do dnia dzisiejszego) i pracodawca (...) nie zgłosił M. B. do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, podczas gdy dane zawarte w systemie ZUS potwierdzają, że M. B. złożył do pracodawcy w dniu nawiązania stosunku pracy wnioski o objęcie jego osoby dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, co skutkowało błędnym ustaleniem stanu faktycznego i błędnym wydaniem przez organ ZUS zaskarżonej decyzji,

c) błędne unieważnienie przez ZUS dokumentów rozliczeniowych za 12/2022 r., a także za 01/2023 r. i 02/2023 r. składanych przez odwołującego do ZUS, co przyczyniło się do błędnego ustalenia stanu faktycznego w sprawie, co zaś skutkowało odmową objęcia odwołującego dobrowolnym ubezpieczeniem społecznym, podczas gdy odwołujący od rozpoczęcia pracy na Uniwersytecie (...) objęty był dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, co skutkowało

błędnym ustaleniem stanu faktycznego i błędnym wydaniem przez organ ZUS zaskarżonej decyzji, podczas, gdy dokumenty składane w formie papierowej za marzec, kwiecień, maj i czerwiec 2023 r, zostały uznane przez ZUS i wprowadzone do systemu jako właściwe,

d) brak wyjaśnienia przez ZUS okoliczności podnoszonych przez odwołującego w pismach: z 25 stycznia 2023 r., z 24 lutego 2023 r., z 3 marca 2023 r., z 21 kwietnia 2023 r., co skutkowało błędnym przyjęciem, że odwołujący nie złożył wniosku o dobrowolne ubezpieczenie chorobowe - podczas, gdy taki wniosek był przez niego złożony od 20 stycznia 2017 r. i obowiązuje do dnia dzisiejszego, co przyczyniło się do błędnego ustalenia stanu faktycznego w sprawie, co zaś skutkowało odmową objęcia odwołującego dobrowolnym ubezpieczeniem społecznym i wydaniem zaskarżonej decyzji,

e) brak poinformowania przez ZUS M. B. o tym, jakie nastąpiły zmiany w stanie faktycznym i prawnym w miesiącach: marzec 2023 r., kwiecień 2023 r., maj 2023 r., czerwiec 2023 r. oraz że składane przez odwołującego dokumenty w formie papierowej zostały uznane przez ZUS jako właściwe i zostały wprowadzone do systemu ZUS E- płatnik.

2) naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest:

a) art. 14 ust. 2 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, dalej jako „u.o.s.u.s.” poprzez jego bezpodstawne w sprawie użycie i przyjęcie, że odwołujący złożył wniosek o wyrejestrowanie z systemu dobrowolnych ubezpieczeń chorobowych lub nie opłacał składek za dobrowolne ubezpieczenie chorobowe - podczas, gdy wniosek o dobrowolne ubezpieczenie chorobowe złożył 20 stycznia 2017 r.,

b) art. 9 ust. 1 i 1a ustawy u.o.s.u.s. poprzez jego błędne w sprawie zastosowanie i uznanie, że pracodawca, którym jest (...) nie zgłosił M. B. do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, podczas, gdy dane z systemu ZUS wskazują, że M. B. od pierwszego dnia pracy na Uniwersytecie (...) złożył wniosek o dobrowolne ubezpieczenie chorobowe,

c) zastosowania w sprawie znowelizowanej ustawy z 3 września 2021 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (weszła w życie 18 września 2021 r.) do stanu faktycznego sprzed wejściem w życie znowelizowanej ustawy, poprzez samodzielnie skorygowanie przez ZUS danych w systemie za październik 2020 r. w zakresie korzystania przez odwołującego z dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, uznając, że M. B. nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność - ponieważ uzyskał on wynagrodzenie większe niż minimalne wynagrodzenie ze stosunku pracy.

W uzasadnieniu odwołania skarżący wskazał, że 3 września 2021 r. w Dzienniku Ustaw została opublikowana ustawa z 24 czerwca 2021 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw. Ustawa ta w swoim art. 1 dokonuje zmiany brzmienia art. 11 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (ustawa z 24 czerwca 2021 roku o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw Dziennik Ustaw z 2021 roku, pozycja 1621). Przepis ten wylicza, kto jest objęty dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. Zgodnie z nowym brzmieniem przepisy, katalog tych osób zostaje poszerzony.

Pełny katalog osób podlegających dobrowolnym ubezpieczeniom chorobowym zawiera aktualnie 7 kategorii. Zgodnie z art. 6 ust. 1 są to osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są:

1. osobami wykonującymi pracę nakładczą (pkt 2),

2. osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej „zleceniobiorcami”, oraz osobami z nimi współpracującymi, z zastrzeżeniem ust. 4 (pkt 4),

3. osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi (pkt 5),

4. osobami współpracującymi z osobami fizycznymi, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (pkt 5a),

5. otrzymującymi stypendium doktoranckie doktorantami (pkt 7b),

6. osobami wykonującymi odpłatnie pracę, na podstawie skierowania do pracy, w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania (pkt 8),

7. duchownymi (pkt 10).

Odwołujący wskazał, że jest osobą prowadzącą pozarolniczą działalność i jednocześnie pracuje na podstawie umowy o pracę. Podkreślił, że został on od września 2017 r. objęty ubezpieczeniem z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności. Jednocześnie od 1 października 2019 r. jest zatrudniony na Uniwersytecie (...) na podstawie umowy o pracę w niepełnym wymiarze czasu pracy. Pismem z 3 marca 2023 r. ZUS poinformował odwołującego, że „osoba, która zgłosiła się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z pozarolniczej działalności lub współpracy przy tej działalności i równocześnie jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę w niepełnym wymiarze czasu pracy musi pamiętać, że dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ustaje od dnia, w którym ustanie obowiązek ubezpieczeń emerytalnego i rentowych z tytułu prowadzonej działalności lub współpracy. Taka sytuacja będzie miała miejsce, gdy od pierwszego dnia miesiąca, za który podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe ze stosunku pracy (w przeliczeniu na okres miesiąca) wyniesie co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę. Wtedy płatnik składek nie podlega w danym miesiącu obowiązkowi ubezpieczeń społecznych z prowadzonej działalności, a w konsekwencji jego dobrowolne ubezpieczenie chorobowe wygasa. Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą może przystąpić do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od kolejnego miesiąca tylko na podstawie nowego zgłoszenia do ubezpieczeń (na formularzy (...)).

Zdaniem odwołującego, działania ZUS doprowadziły do zastosowania w sprawie znowelizowanej ustawy z 3 września 2021 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie 18 września 2021 r. do stanu faktycznego sprzed wejściem w życie znowelizowanej ustawy. ZUS samodzielnie skorygował dane w systemie za październik 2020 r. w zakresie korzystania przez odwołującego z dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, uznając, że nie podlega on dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność, ponieważ uzyskał on wynagrodzenie większe niż minimalne wynagrodzenie ze stosunku pracy.

W ocenie odwołującego z jednej strony ZUS wskazuje, że aby podlegać dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w przypadku bycia zatrudnionym na umowę o pracę i z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, w przypadku przekroczenia minimalnego wynagrodzenia ze stosunku pracy - to wymagane jest w sprawie złożenia stosownego druku (...), a tymczasem ZUS samodzielnie na podstawie art. 48b u.o.s.u.s. dokonuje stosownych korek w tym zakresie. Działanie to pokazuje zdaniem skarżącego pełną niekonsekwencję w działalności ZUS.

Odwołujący wskazał, że nie wie, dlaczego składane przez niego wnioski do ZUS w formie papierowej nie odniosły skutku prawnego. Z pisma ZUS (...) Oddziału w W. Inspektorat w O. (...) -MS wynika, że „dokumenty rozliczeniowe za 12/2022 r., a także za 01/2023 r. i (...), które ubezpieczony złożył na S. (...) zostały unieważnione w związku z wykazaną składką na ubezpieczenie społeczne”.

ZUS w ustaleniach faktycznych sprawy pominął, że w dokumentach w ZUS na portalu w zakładce E-płatnik od marca 2023 r. (marzec, kwiecień, maj i czerwiec 2023 r.) widnieją deklaracje zgodne ze złożonymi papierowo, to jest z podleganiem do ubezpieczenia chorobowego. Odwołujący wskazał, że nie wie, dlaczego ZUS jedne dokumenty wprowadza do systemu - a drugie unieważnia, nie podając przyczyny (grudzień 2022, styczeń 2023 r. i luty 2023 r.). Te dokumenty są zarejestrowane przez ZUS i uznane za dokumenty właściwe mające moc prawną.

Odwołujący podkreślił, że w systemie ZUS nie ma możliwości technicznych, aby płatnik składek mógł dokonać zgłoszenia ponownego do ubezpieczenia chorobowego po terminie przy zachowaniu ciągłości ubezpieczenia w sytuacji takiej jak zbieg tytułów ubezpieczeń. Dlatego też M. B. składał w ZUS dokumenty w wersji papierowej.

Odwołujący wskazał, że jego sytuacja jest skomplikowana pod względem podlegania do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego w związku z pracą na niepełnym etacie na podstawie umowy o pracę. W danym miesiącu nie wie on, ile otrzyma wynagrodzenia, a to determinuje składane przez niego oświadczenia do ZUS. Tym samym sytuacja, jaka miała miejsce w roku 2022/2023 będzie się powtarzała (odwołanie, k. 5-8 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o jego oddalenie i zasądzenie na rzecz organu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu stanowiska organ rentowy podniósł, że decyzją z 29 czerwca 2023 r. znak: (...) organ rentowy stwierdził, że M. B.:

- podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność: od 20 stycznia 2017 r. do 30 września 2020 r. oraz od 1 listopada 2020 r. do 31 października 2021 r.
- nie podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność: od 1 stycznia 2022 r. do 31 sierpnia 2022 r. oraz od 1 października 2022 r.

W ocenie organu rentowego wydana decyzja jest zasadna. ZUS wskazał, że 2 lutego 2018 r. ubezpieczony złożył wniosek o przywrócenie terminu płatności składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiące luty, marzec, wrzesień 2017 r.

Przedmiotowy wniosek pozostał rozpatrzony pozytywnie, o czym ww. został poinformowany pismem z 18 kwietnia 2018 r., znak: (...)

9 września 2021 r. wpłynął kolejny wniosek o przywrócenie terminu płatności składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiące wrzesień - listopad 2021 r. Pismem z 5 stycznia 2022 r., znak (...) - (...) płatnik został poinformowany, że za wrzesień 2021 r. została wyrażona zgoda na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. Natomiast za miesiące 10-11/2021 r. wniosek został uznany za bezprzedmiotowy. Za październik 2021 r. należna składka została pokryta z nadpłat za wcześniejsze okresy. Natomiast w listopadzie 2021 r. odwołujący posiadał inny tytuł do ubezpieczeń społecznych.

Z analizy zapisów na indywidualnym koncie wynika, że od 1 października 2019 r. odwołujący jest zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w wymiarze czasu pracy wynoszącym 1/4 etatu u płatnika (...). W miesiącach październiku 2020 r., listopadzie i grudniu 2021 r. oraz wrześniu 2022 r. podstawy wymiaru składek z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy o pracę były wyższe od kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Organ rentowy wskazał, że zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, spełniające jednocześnie warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami społecznymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy. Mogą one dobrowolnie, na swój wniosek, być objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowym również z innych tytułów. Zgodnie z art. 9 ust. 1a wskazanej ustawy, osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z innych tytułów.

Po zakończeniu okresu podlegania przez ubezpieczonego ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o pracę ponownie został on objęty obowiązkiem ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia działalności oraz może wystąpić z wnioskiem o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. W takim przypadku objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym nastąpi na zasadach ogólnych wskazanych w ustawie. Jednocześnie

od grudnia 2021 r. nie ma możliwości objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym na podstawie wniosku dorozumianego. Objęcie tym ubezpieczeniem po jego ustaniu może nastąpić wyłącznie na podstawie nowego zgłoszenia (...) od daty bieżącej (odpowiedź na odwołanie, k. 9-11 a.s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

20 stycznia 2017 r. M. B. zgłosił fakt prowadzenia działalności jako wspólnik spółki jawnej i z tego tytułu zgłosił się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, w tym do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Poza tym ubezpieczony jest zatrudniony jako wykładowca na Uniwersytecie (...) na podstawie umowy o pracę za wynagrodzeniem niższym niż minimalne wynagrodzenie. Ubezpieczony sporadycznie osiąga przychód z tytułu umowy o pracę czy innych jak sprzedaż praw autorskich do książek. Odwołujący nie posiada wiedzy, kiedy otrzyma dodatkowe wynagrodzenie z (...). A. R. zajmuje się prowadzeniem księgowości spółki jawnej, której odwołujący jest wspólnikiem i zgłaszaniem deklaracji do ZUS. Konsultowała ona sytuację odwołującego z naczelnikiem i zastępcą naczelnika w ZUS. Deklarację za M. B. spółka składała, by zachować ciągłość zgłoszenia go do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. A. R., zajmująca się księgowością w spółce, nie może przewidzieć, kiedy odwołujący nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z uwagi na osiągnięcie dodatkowego dochodu.

11-tego dnia miesiąca kończy się podleganie dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Deklaracje za październik A. R. złożyła 20 listopada. O przekroczeniu kwoty dochodu kwalifikującym odwołującego się do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego uzyskuje informację po upływie kolejnego miesiąca. W styczniu, gdy nie mogła złożyć deklaracji elektronicznie składała je na piśmie, zgłaszała skargi, konsultowała się z operatorem platformy systemu ZUS, innymi oddziałami ZUS. Z uwagi na tę sytuację składała deklaracje na piśmie i opłacała w imieniu spółki składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe odwołującego się w pełnej wysokości za cały okres. (...) wykazywał, że odwołujący nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu, ale mimo tego złożono deklaracje papierowe (zeznania świadka A. R. k. 21-22 a.s., zeznania odwołującego M. B. k. 22 a.s.).

7 grudnia 2021 r. odwołujący M. B. zwrócił się do organu rentowego o wyrażenie zgody na opłacenie składek po terminie na ubezpieczenie chorobowe za miesiące od września do listopada 2021 r. (wniosek z 7 grudnia 2021 r. – nienumerowane kart akt rentowych).

Pismem z 5 stycznia 2022 r. organ rentowy odpowiadając na powyższy wniosek wskazał, że została wyrażona zgoda na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za wrzesień 2021 r. Za październik i listopada 2021 r. wskazano, że wniosek jest bezprzedmiotowy. Organ podkreślił, że składka za październik 2021 r. została pokryta z nadpłat w terminie i poprawnej wysokości, natomiast za listopad 2021 r. opłacana jest w terminie, ale ubezpieczony posiadał inny tytuł do ubezpieczeń – wystąpił zbieg z zatrudnieniem, a podstawa jest wyższa niż minimalne wynagrodzenie (pismo z 5 stycznia 2022 r. – nienumerowane kart akt rentowych).

Pismem z 22 maja 2023 r. organ rentowy poinformował M. B. o wszczęciu postępowania w sprawie ustalenia okresów podlegania przez ubezpieczonego dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej (pismo z 22 maja 2023r. – nienumerowane kart akt rentowych).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał zaskarżoną decyzję z 29 czerwca 2023 r. Organ rentowy stwierdził, że M. B. podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność od 20 stycznia 2017 r. do 30 września 2020 r. oraz od 1 listopada 2020 r. do 31 października 2021 r. oraz nie podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od 1 stycznia 2022 r. do 31 sierpnia 2022 r. oraz od 1 października 2022 r. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że analiza posiadanej dokumentacji wykazała, że od 20 stycznia 2017 r. odwołujący zgłosił fakt prowadzenia działalności, jako wspólnik w spółce jawnej i z tego tytułu zgłosił się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, w tym do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

2 lutego 2018 r. odwołujący się złożył wniosek o przywrócenie terminu płatności składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za luty, marzec i wrzesień 2017 r.

Przedmiotowy wniosek pozostał rozpatrzony pozytywnie, o czym ubezpieczony został poinformowany pismem z 18 kwietnia 2018 r., znak: (...)

Następnie złożył on kolejny wniosek o przywrócenie terminu płatności składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za okres od września do listopada 2021 r.

Pismem z 5 stycznia 2022 r., znak (...) - (...) odwołujący się został poinformowany, że została wyrażona zgoda na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za wrzesień 2021 r. Wniosek dotyczący października i listopada 2021 r. wniosek został uznany za bezprzedmiotowy. Za październik 2021 r. należna składka została pokryta z nadpłat za wcześniejsze okresy. Natomiast w listopadzie 2021 r. ubezpieczony posiadał inny tytuł do ubezpieczeń społecznych.

Organ rentowy wskazał, że z analizy zapisów na indywidualnym koncie wynika, że od 1 października 2019 r. M. B. jest zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w wymiarze czasu pracy wynoszącym 1/4 etatu u płatnika (...). W miesiącach październik 2020 r., listopad, grudzień 2021 r. oraz wrzesień 2022 r. jego podstawy wymiaru składek z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy o pracę były wyższe od kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Organ podkreślił, że zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, spełniające jednocześnie warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami społecznymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy. Mogą one dobrowolnie, na swój wniosek, być objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowym również z innych tytułów. Zgodnie z art. 9 ust. 1a wskazanej ustawy, osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z innych tytułów.

Po zakończeniu okresu podlegania przez M. B. ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o pracę ponownie został on objęty obowiązkiem ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia działalności oraz może wystąpić z wnioskiem o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. W takim przypadku objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym nastąpi na zasadach ogólnych wskazanych w ustawie. Jednocześnie organ wskazał, że od grudnia 2021 r. nie ma możliwości objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym na podstawie wniosku dorozumianego. Objęcie tym ubezpieczeniem po jego ustaniu może nastąpić wyłącznie na podstawie nowego zgłoszenia (...) od daty bieżącej (decyzja ZUS z 29 czerwca 2023 r. – nienumerowane karty a.r.).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego w aktach sprawy, w tym w aktach organu rentowego oraz na podstawie wiarygodnych zeznań odwołującego się i świadka A. R.. Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadka, gdyż były one spójne i logiczne. Nie zaistniały także podstawy do kwestionowania ich wiarygodności. Świadek przedstawiła w sposób jasny i zgodny z twierdzeniami odwołującego się okoliczności związane z zatrudnieniem M. B. na podstawie umowy o pracę na Uniwersytecie (...), osiągany z tego tytułu przychód oraz fakt bycia współnikiem spółki jawnej, a także problemy związane ze zgłaszaniem odwołującego się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Sąd uznał te zeznania za wiarygodne i rzetelne. Zeznaniami odwołującego się sąd również dał wiarę. Wynikiem przeprowadzonej oceny materiału dowodowego było uwzględnienie zeznań odwołującego się jako wiarygodnych, przede wszystkim w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej i złożonych do organu rentowego wniosków i problemach przy jego zgłoszeniu, a także uzyskanych z ZUS informacji. Zeznania odwołującego się korelowały z zeznaniami świadka i z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Poza tym, wskazana ocena zeznań świadka i strony wynika z całokształtu okoliczności sprawy, a także innych dowodów, które sąd zgromadził.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie M. B. było uzasadnione.

W niniejszej sprawie przedmiotem sporu pomiędzy stronami było czy ubezpieczony powinien nadal podlegać dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą w okresie od 20 stycznia 2017 r

Odwołujący prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą. W związku z tym zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1230 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą systemową”, odwołujący może podlegać dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu na swój wniosek.

Z art. 14 ust. 1 ustawy systemowej wynika, że objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku, jednak nie wcześniej niż od dnia, w którym został on zgłoszony. Ubezpieczenie to ustaje albo od dnia wskazanego we wniosku o wyłączenie z tego ubezpieczenia, albo od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie należnej składki, albo też od dnia ustania tytułu podlegania tym ubezpieczeniom zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy systemowej. Zaś w art. 14 ust. 3 ustawy systemowej wskazano, że okres opłacania składek uważa się także okres pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz zasiłków.

W myśl art. 9 ust. 1 ustawy systemowej osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, spełniające jednocześnie warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami społecznymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy. Mogą one dobrowolnie, na swój wniosek, być objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowym również z innych tytułów. Zgodnie z art. 9 ust. 1a wskazanej ustawy, osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z innych tytułów.

Z niekwestionowanych ustaleń stanu faktycznego wynika, że odwołujący w czasie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej był zatrudniony na podstawie umowy o pracę na Uniwersytecie (...). Z tego tytułu otrzymywał wynagrodzenie w wysokości niesystematycznie przekraczającej minimalne wynagrodzenie za pracę. Nieregularne wpływy związane ze świadczeniem pracy na podstawie umowy o pracę otrzymywane przez M. B. dodatkowo, poza tym, że jest on współnikiem spółki jawnej rzeczywiście - mogą skutkować przekroczeniem stawek minimalnego wynagrodzenia za pracę, co skutkuje automatycznym przejściem z systemu dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego do systemu obowiązkowego ubezpieczenia chorobowego. Te przejścia powodują, że - zgodnie ze stanowiskiem ZUS - powinien on się ponownie zgłaszać do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Taka interpretacja przepisów jest przeciwna zasadom tworzeniu ochrony ubezpieczeniowej i nie może być przyjęta przez sąd. Narusza ona prawa ubezpieczonych, zwłaszcza gdy nie mają regularnych dochodów. Ubezpieczeni mogą być w ten sposób pokrzywdzeni z uwagi na wypłacanie przez pracodawcę wynagrodzenia w nieregularnej wysokości. Pomimo literalnej wykładni przepisów zastosowanej przez organ rentowy, sąd uznaje, że szczególne okoliczności niniejsze sprawy nakazują ich interpretację na korzyść odwołującego się. Sąd dopuścił w toku postępowania dowód z zeznań świadka A. R. zajmującej się prowadzeniem księgowości spółki jawnej, której odwołujący jest współnikiem na okoliczność ustalenia jak przebiegało zgłoszenie odwołującego do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Sąd ustalił na podstawie jej zeznań, że niemożliwym było przewidywanie okresów, w których odwołujący będzie podlegał dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu i - terminowe zgłoszenie ubezpieczonego z tego tytułu do ZUS. Sąd mając na uwadze zeznania świadka i odwołującego, uznał za wiarygodne okoliczności wykazane przez ubezpieczonego. Sąd biorąc pod uwagę wykazaną przez ubezpieczonego nieregularną wysokość otrzymywanego wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, obok zgłoszenia z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej jako współnik spółki jawnej, uznał, że aby zapewnić ubezpieczonemu możliwość ochrony ubezpieczeniowej odwołanie należało uznać za zasadne i stwierdzić, że podlega on dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 20 stycznia 2017 r.

Mając na uwadze wszystkie okoliczności zachodzące w niniejszej sprawie, sąd zważył, że nie doszło w przypadku odwołującego do ustania tytułu do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. W związku z tym sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.